

Udvalget anfører, at man efter nøje overvejelse finder det afgørende, at den, der skal afgive forklaring for lukkede døre, kan regne med, at dørlukningen står ved magt i den forstand, at en eventuel omgørelse i appelinstansen ikke medfører, at medierne lovligt vil kunne referere den forklaring, der er afgivet, og ikke medfører, at medierne efterfølgende kan få aktindsigt i samme omfang, som hvis retsmødet var blevet holdt for åbne døre.

Udvalgets forslag er derfor udformet således, at omgørelse af en kendelse om dørlukning ikke skal have betydning for det retsmøde, der er afholdt. Dette indebærer ikke, at massemedierne ikke har en retlig interesse i at få prøvet afgørelser om dørlukning, idet formålet med kæreadgangen er at få fastlagt nogle generelle retningslinjer til vejledning for de involverede.

Udvalget finder, at massemediers kæremål vedrørende dørlukning m.v. kun helt undtagelsesvis bør tillægges opsættende virkning, idet kæreadgangen som ovenfor nævnt navnlig har til formål at give massemedierne mulighed for generelt at øve indflydelse på domstolenes vurdering af, hvornår det er rimeligt at begrænse offentlighedens adgang til at følge en sag på denne måde.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Justitsministeriet finder dog, at massemedierne bør være underlagt samme begrænsning som sagens parter i adgangen til at kære afgørelser om dørlukning m.v. i sager, der behandles af landsretten som 2. instans, jf. lovforslagets § 1, nr. 13, der indebærer, at disse kæremål kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse.

Det bemærkes, at dommeren i medfør af de almindelige regler om procesledelse, jf. retsplejelovens kapitel 16, bestemmer, hvornår et spørgsmål er tilstrækkeligt behandlet. Dommeren vil inden for rammerne af disse regler endvidere kunne bestemme, på hvilken måde de tilstedeværende medierepræsentanter kan fremkomme med deres synspunkter, før der træffes afgørelse om dørlukning m.v.

Er der mange journalister til stede, vil det for at undgå, at behandlingen af det pågældende spørgsmål trækker unødigt i langdrag, f.eks. kunne bestemmes, at medierepræsentanternes synspunkter skal fremføres af en enkelt journalist med mulighed for, at de øvrige journalister kan supplere med eventuelle yderligere synspunkter.

Forslaget indebærer, at massemedierne får en ret til at udtale sig samt en kæreadgang, som andre, der er til stede som tilskuere ved et retsmøde, ikke får. I nogle

høringssvar og i den offentlige debat om udvalgets betænkning er der stillet spørgsmål ved, om denne »forskelsbehandling« er rimelig, og der er også blevet peget på risikoen for, at medierne kommer til at involvere sig som en slags parter i de konkrete sager.

Justitsministeriet er enig i, at det kan give anledning til væsentlig tvivl, om der bør indføres kæreadgang m.v. alene for massemedierne. Overvejelser om en *bredere* kæreadgang m.v. rejser imidlertid en række principielle og praktiske spørgsmål, der må indgå i det generelle reformarbejde vedrørende retsplejen, som Retsplejerådet er i gang med. I forbindelse med dette lovforslag er alternativet til at gennemføre udvalgets forslag således ikke at udvide kæreadgangen m.v. yderligere, men at opretholde de gældende regler indtil videre.

Forslaget om kæreadgang m.v. for massemedierne er fremsat af et enkelt udvalg. Justitsministeriet har bl.a. i lyset heraf fundet det rigtigt at medtage forslaget, også under hensyn til, at hovedformålet med at tillægge medierne beføjelse på dette område vil være at sikre, at det generelle hensyn til offentlighedsprincippet indgår i domstolenes vurdering af, hvornår det er rimeligt at begrænse offentlighedens adgang til at følge en sag. Efter Justitsministeriets opfattelse bør de foreslåede regler herefter virke en tid, således at der kan indhøstes erfaringer med deres anvendelse i praksis og deres betydning for afviklingen af retssager med stor medieinteresse.

Der henvises til betænkningen side 118-122 og til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 29 c, stk. 1, § 30 b og § 31 a, stk. 1 og 2), 7, 8 og 10-13.

7. Optagelse af billeder og lyd samt tegning.

7.1. Gældende ret m.v.

Efter retsplejelovens § 31, stk. 4, er det forbudt at fotografere eller tegne i retssalen under et retsmøde, medmindre dommeren i det enkelte tilfælde tillader det. I tilfælde, hvor retten har tilladt fotografering m.v., kan det endvidere ved kendelse forbydes offentligt at gengive billeder fra retsmødet.

I praksis anses filmoptagelse, herunder både direkte og forskudt TV-transmission, for omfattet af forbudet mod fotografering.

Udvalget anfører, at der formentlig yderst sjældent gives tilladelse til at fotografere eller filme under et retsmøde. Dommerforeningen har dog for et par år siden indgået aftale om TV-optagelse af enkelte domsforhandlinger, hvor alle involverede på forhånd har accepteret det.